ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG
TURKU ÅBO

Tervetuloa Pomopäivään!

Kirjastot, muutosjohtaminen ja tekoäly

6.3.2026

Päivän ohjelma

- 10–10.15 Avaus ja virittäytyminen
  10.15–11.00 Marita Haapasalo: Muutosjohtaminen kirjaston johtajien työkalupakissa tukemassa tiimien kehittämistä
  11–11.15 Tauko
  11.15–12 Teppo Valtonen: Tekoäly muuttaa työtä – mitä (kirjaston)johtajan on hyvä ymmärtää?
  12–13 Lounastauko
  13–13.45 Terhi Aho: Kokeilukulttuuri muutoksen mahdollistajana
  13.45–14 Tauko
  14–14.15 Päivän luentojen sulatteluyhteenveto
  14.15–15.15 LVV:n, AKEn ja Rebekan ajankohtaiset

Ketä täällä on tänään? Millä mielellä mukana Pomopäivässä? Esittele itsesi lyhyesti.

ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG
TURKU ÅBO

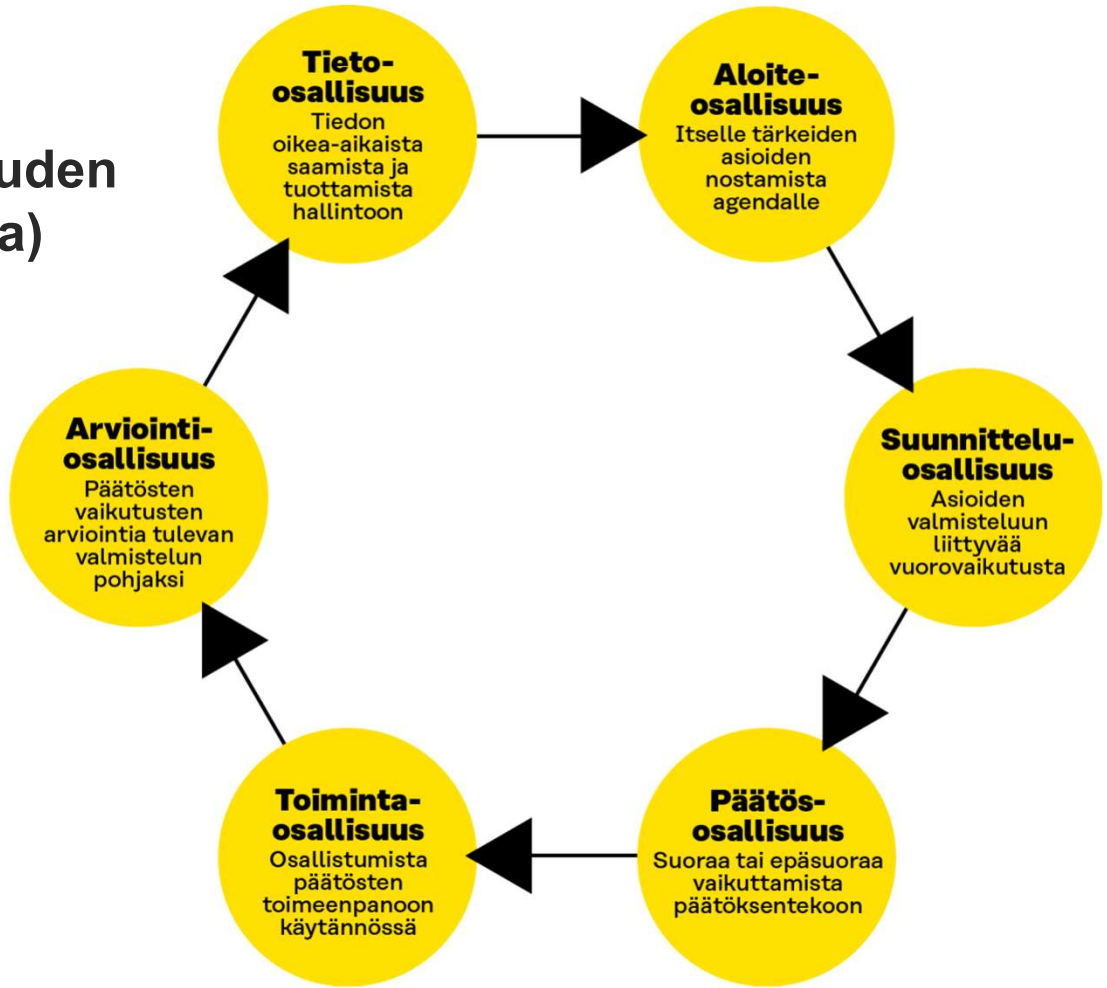
AKEn ajankohtaiset

6.3.2026 Anne Heino, Veera Knuuti, Katarina Kapiainen & Marjatta Laitinen

Osallisuus ja osallistuminen AKE-toimintaan

ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG
TURKU ÅBO

Osallisuuden lajit (Sitra)

Mitä osallisuus on?

”Osallisuus on kuulumista ja kuulluksi tulemista. Osallinen ihminen kokee olevansa merkityksellinen osa kokonaisuutta.” (THL)

Osallisuusmahdollisuuksia AKE-toiminnassa (1/3)

- Tieto-osallisuus: Tiedon oikea-aikaista saamista ja tuottamista hallintoon
  - Extranet ja sen tiedotteet
  - Ryhmien Teams-alustat
  - Suora sähköpostitiedottaminen (varsinkin työryhmille)
- Aloiteosallisuus: Itselle tärkeiden asioiden nostamista agendalle
  - Palautteen antamismahdollisuudet ja erilaiset kyselyt
    - Extranetin palautelomake
    - Suora sähköpostipalaute
    - Henk. koht. keskustelut
  - Kirjastovierailut

Osallisuusmahdollisuuksia AKE-toiminnassa (1/3)

- Tieto-osallisuus: Tiedon oikea-aikaista saamista ja tuottamista hallintoon
  - Extranet ja sen tiedotteet
  - Ryhmien Teams-alustat
  - Suora sähköpostitiedottaminen (varsinkin työryhmille)
- Aloiteosallisuus: Itselle tärkeiden asioiden nostamista agendalle
  - Palautteen antamismahdollisuudet ja erilaiset kyselyt
    - Extranetin palautelomake
    - Suora sähköpostipalaute
    - Henk. koht. keskustelut
  - Kirjastovierailut

Osallisuusmahdollisuuksia (2/3)

- Suunnitteluosallisuus: Asioiden valmisteluun liittyvää vuorovaikutusta
  - Alueelliset pysyvät työryhmät
    - Koulutukset
    - Ryhmän oma toiminta
    - Yhteisten aineistojen ja kampanjoiden toteuttaminen
  - Alueelliset väliaikaisemmat suunnitteluryhmät eri aiheiden ympärillä & työpajat
  - Alueelliset hankkeet ja pienemmät projektit
- Päätösosallisuus: Suoraa tai epäsuoraa vaikuttamista päätöksentekoon
  - Vuositeemasta päättäminen Pomopäivillä

Osallisuusmahdollisuuksia (3/3)

- Toimintaosallisuus: Osallistumista päätösten toimeenpanoon käytännössä
  - Omaan kirjastoon tilattavien koulutusten toteuttaminen
- Arviointiosallisuus: Päätösten vaikutusten arviointia tulevan valmistelun pohjaksi
  - Palautteen antamismahdollisuudet ja erilaiset kyselyt
    - Koulutuspalautteet (kaikista koulutuksista)
    - Vuosikysely
- Muita: Mahdollisuus osallistua koulutuksiin ja etäkahveihin

AKE selvittää toiminnan vaikuttavuutta: palautekysely 2025

- Vastaajista suurin joukko kertoi, että AKE on vaikuttanut heidän työhönsä **merkittävästi**:
  - ammatti-identiteetti on vahvistunut
  - uusia palveluja ja tapahtumia on syntynyt
  - digiosaaminen on kehittynyt
  - työkierto, hankkeet ja yhteistyö ovat tuoneet uusia näkökulmia
  - useampi mainitsi, että AKE on auttanut pitämään kirjastopalvelut tuoreina ja inspiroivina myös kiireisessä arjessa
- AKE:n läsnäolo kentällä – vierailut, verkostojen tapaamiset, kirjastovierailujen raportit ja kuulumisten jakaminen – koetaan arvokkaaksi ja inhimilliseksi tavaksi tehdä yhteistyötä.

AKE-toimintaan osallistumista hankaloittaa:

- Kiire ja resurssipula, joka estää osallistumista
- AKE ja kaikki muu kehittämistoiminta jää etäiseksi, jos omassa arjessa on liikaa kuormitusta
- Esihenkilön tuen puute

Mutta isoja hyötyjä mm. silloin, kun koko tiimi tulee samaan koulutukseen!

Tulevaisuusvaltaa kirjastosta

ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG
TURKU ÅBO

Pyrimme laajentamaan tulevaisuusvaltaa käyttävien joukkoa. Haluamme kehittää toimintaamme niin, että mahdollisimman monella olisi mahdollisuus osallistua tulevaisuuksista käytävään keskusteluun ja päätöksentekoon.

Tavoitteet

Toimintatapojen ja palveluiden kehittäminen

- Kehitetään nykyisiä maahanmuuttajille suunnattuja palveluita
- Ideoidaan uusia kokeiluja esimerkiksi uusien kumppanien kanssa yhteistyössä

Osaamisen kehittäminen

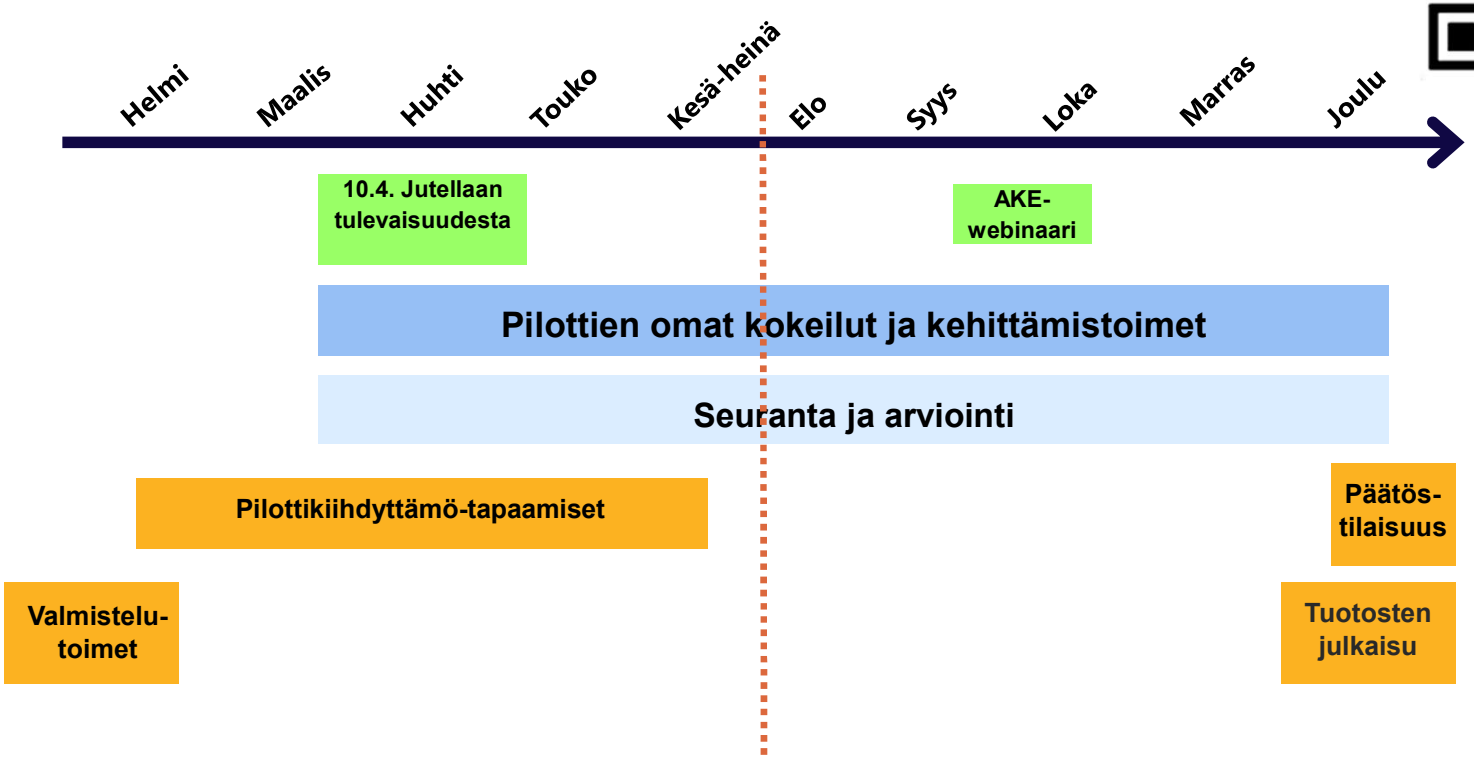
- Tehdään tulevaisuustyöskentelyä tutuksi henkilöstölle ja maahanmuuttajille
- Järjestetään hankkeen yhteisiä työpajoja ja koulutuksia, mutta myös arkisia kokeiluja

Osallistaminen

- Kutsutaan vähemmistöjä ja sidosryhmiä mukaan kirjaston toimintaan
- Tarjotaan henkilöstölle mahdollisuuksia vaikuttamiseen ja hankkeen kokeiluihin osallistumiseen

Aikataulu

Helmi
Maalis
Huhti
Touko
Kesä-heinä
Elo
Syys
Loka
Marras
Joulu
10.4. Jutellaan tulevaisuudesta
AKE-webinaari
Pilottien omat kokeilut ja kehittämistoimet
Seuranta ja arviointi
Pilottikiihdyttämö-tapaamiset
Päätös-tilaisuus
Valmistelu-toimet
Tuotosten julkaisu

Painotuotteet

Tällä hetkellä tarjolla tai tulossa olevia

- Suosittelukirjanmerkit
- Digituen rajat -esite
- Lukuresepti
- VIP-Asiakas kirjanmerkit
- Onnellisin on kansa – kassit
- Tulossa muokattavat kuukauden kieli – Canva-pohjat

Poimintoja AKEn kevään tarjonnasta

ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG
TURKU ÅBO

Työkierto

ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG
TURKU ÅBO

- Ilmoittautuminen: maaliskuun loppu ja elokuun loppu
- Työkierto merkitsee mahdollisuutta tutustua läheisemmin toisen kunnan kirjaston toimintaan työskentelemällä siellä.
  - Mahdollisuus oppia uutta niin kiertoon lähtijälle itselleen, vastaanottavalle kirjastolle kuin kiertäjän kotikirjastollekin.
- Turun AKE mahdollistaa työkierron maksamalla siihen liittyvät matka- ja majoituskulut.
- Työkiertoon lähtijä tarvitsee luvan omalta esihenkilöltään, sillä kotikirjasto maksaa palkan normaalisti työkierron ajalta.
- Aikataulut, työnkuva sekä työjärjestys sovitaan yhdessä lähettävän sekä vastaanottavan kirjaston, työkiertäjän ja AKEn kanssa.
- 1 työpäivä – 1 viikko

Kevään koulutuksia

- Ke 11.3. klo 9.30–12 Valtakunnallinen kokoelma-aamupäivä: poistot ja tilastot kokoelmatyössä (Kirjastokaista) + alueelliset jatkot 18.3. (Teams)
- Ke 11.3. klo 14–15 Tekoälyteemaiset etäkahvit (Teams)
- Pe 27.3. Tarinatornado klo 9-15.30 (Paimion kaupungintalo ja Teams)
- Ke 29.4. klo 9–12 Lukutaitostrategiatyöpajan seurantatilaisuus (Teams)
- Pe 10.4. 10-12 Jutellaan tulevaisuudesta (Teams)
- To 7.5. klo 9–16.30 Lounais-Suomen kirjastopäivä (Uusikaupunki, Rauha-sali)
- Ke 20.5. klo 13–14.30 Vinkkaustunti: Seniorit valokeilaan! (Teams)
- Alustavasti 26.5. Syventävä tekoälyiltapäivä (Teams)

Lounais-Suomen kirjastopäivä

- Torstaina 7.5.2026 Uudessakaupungissa
- Monitoimijatalo Wintterin Rauha-salissa
- Työnimenä: Mitä jos?
  - Tulevaisuuskuvia
  - Leikillisyyttä ja kokeilukulttuuria (jatkoa tämän päivän teemoista)
- Iltapäivällä tutustumiset Uudenkaupungin uuswanhaan pääkirjastoon tai Bonk-museoon
- Vaihtoehtona myös työpajaan osallistuminen Wintterin tiloissa.
  - Työpajojen teemoina tekoäly sekä tulevaisuuskuvat

💡 AKEn tarjonta tutummaksi! Ls-kirjastot.fi-sivun linkki aspatiskien työkoneille joko työpöydälle tai suosikkeihin? Parempaa luettavaa kuin iltapäivälehdet?

Ajantasaiset tiedot AKEn tapahtumista extranetin kalenterissa:

ls-kirjastot.fi/koulutuskalenteri

Nyt tarjolla olevat tilauskoulutukset

- Tunne itsesi, tuunaa työtäsi -koulutus
  - Kouluttaja: Työterveyslaitoksen asiantuntijat
  - 3 h työpaja tai 90 min luento
  - Osallistujamäärä: 10-20
- Demokratiatyö osaksi kirjaston arkea -valmennus
  - Kouluttaja: Kolmas persoona -muotoilutoimiston asiantuntija
  - 1 h ennakkotehtävä + 3 h työpaja + 1 h jälkisparraus
  - Osallistujamäärä: 8-12 hlöä
- Hankesuunnittelun työpaja
  - Työpajan vetäjää AKE-ihmiset
  - 5 h työpaja (sis. lounas- ja kahvitauon) paikan päällä tai etänä
  - Osallistujamäärä: 1-12 hlöä

Tekoäly-teema

ALUEELLINEN KEHITTÄMISTEHTÄVÄ
REGIONALT UTVECKLINGSUPPDRAG
TURKU ÅBO

Tekoäly vuoden 2026 AKE-teema

- Teema mukana AKEn koulutuksissa ja muissa tapahtumissa
- Liboppi-kurssi Tekoälyn perusteet käytettävissä 30.6. asti
- Syventävä tekoälyiltapäivä toukokuun lopulla
  - Tekoäly mediakasvatuksen apuna
  - Liboppi-kurssilla heränneet toiveet
- VAKEn koordinoima Yleisten kirjastojen tekoälyosaamisen kehittämishanke
  - Ensimmäisenä alkaa ruotsinkielinen webinaarisarja 18.3. klo13–14
  - AI i bibliotek – från grundförståelse till strategisk utveckling - Lounais-Suomen kirjastojen extranet

Syksyn tarjontaa

Pomopäivät

- Pomopäivien teemaehdotus: "Työelämää reunalla, johtajat turmarajalla”
  - Jaakko Tiinanen: Kauniaisten kirjaston matka kohti tehokkaampaa ja asiakaslähtöisempää toimintaa
  - Jaakolle sopivat päivät: ke 26.8. tai pe 28.8.2026
- Toivotaanko pomopäivän olevan yksi- vai kaksipäiväinen?
  - Viimeisimmät kaksipäiväiset pomopäivät ovat olleet ke-to
- Pomopäivä järjestetään tänä vuonna Varsinais-Suomessa

Muuta jo tiedossa olevaa

- Syyskuu
  - 1.9. Kulttuurihyvinvoinnin koulutusjatkot (LVV ja AKEt)
  - 9.9. Selkokirjallisuuden vinkkaustunti
  - 11.9. Varsojen kick-off –retki Lastenkirjainstituuttiin
  - 18.9. Liboppi-koulutus
- Lokakuu
  - 9.10. Päihtyneen asiakkaan kohtaaminen
  - Tulevaisuusvaltaa kirjastosta –hankeen webinaari / Työpajoja
- Marraskuu
  - 19.-20.11. Tulevaisuusleiri Porvoon ja Lahden AKEjen kanssa